

ПРОТОКОЛ

засідання журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
у 2019/2020 навчальному році
(заочний тур)

2020 р.

Секція: Соціологія

№	ПІБ учасника	НВЗ, клас	Клас	Аргументованість вибору теми дослідження, чіткість постановки проблеми, мети та завдань дослідження	Вміння чітко і ясно викладати свої думки, критично осмислювати використані джерела	Самостійність, оригінальність і доказовість суджень, наявність елементів наукової новизни	Повнота у розкритті теми, глибина аналізу літературних даних	Обґрунтованість поданих висновків, їх відповідність поставленим завданням та меті дослідження	Відповідність вимогам оформлення наукових робіт	Максимальна кількість балів (256)
1	Бутенко Владислава Русланівна	Комунальний заклад «Маріупольський навчально-виховний комплекс «Ліцей-школа №14» Маріупольської міської ради Донецької області»	10	0,9	2	3	2	1	1	24,75
2	Мельнікова Юлія Євгенівна	Обласна очно-заочна школа «Юний дослідник», комунальний заклад «Маріупольська спеціалізована школа I-III ступенів №66 Маріупольської міської ради Донецької області»	11	0,7	1,4	2,1	1,4	0,7	0,7	17,5
3	Нейло Дмитро Ігорович	Дружківська гімназія "Інтелект" Дружківської міської ради Донецької області	10	0,8	1,6	2,4	1,6	0,8	0,8	20
4	Чуйко Давид Олександрович	Часовоярська загальноосвітня школа I-III ступенів №17 Бахмутської районної ради Донецької області	9	0,5	1	1,5	1	0,5	0,5	12,5

Голова журі:

Біличенко О.Л. – доктор наук із соціальних комунікацій, професор_____

Члени журі:

Маторіна Н.М. – кандидат філологічних наук, доцент_____

Остополец І.Ю. – кандидат психологічних наук, доцент_____

Коркішко О.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент_____

Мельникова-Курганова О.С. – кандидат наук із соціальних комунікацій_____

Секретар:

Коваленко Т.О. – заступник директора КПНЗ «ДОМАНУМ»_____

РЕЦЕНЗІЯ

на наукову роботу учениці 10 класу Маріупольського «НВК «Ліцей-школа № 14» **Бутенко Владислави Русланівни** на тему: «**Ставлення підлітків до проблеми суїциду**»» (відділення філософії та суспільствознавства. Секція: соціологія)

Науковий керівник – практичний психолог вищої кваліфікаційної категорії КЗ Маріупольський НВК «Ліцей-школа № 14 Маріупольської міської ради Донецької області Москвіна Наталя Олексіївна.

Проблема суїцидальної поведінки є однією з важливих для сучасної України. Наша країна належить до держав із високим рівнем суїцидальної активності, а за останні 10 років рівень самогубств зріс майже вдвічі. Смерть в результаті самогубства за чисельністю випередила смерть від інфекційних хвороб, хвороб ендокринної системи, смерть від гострого інфаркту міокарду та алкогольного цирозу печінки. Кількість самогубств на 100 тис. населення значно більша за кількість смертей в результаті нещасних випадків, випадкових отруєнь, утоплень та вбивств. Особливою проблемою в Україні є підліткове самогубство. За останні роки різко збільшилася кількість самогубств серед дітей віком 5-14 років (в наш час це 0,5% самогубств серед усіх вікових груп). Надзвичайно високий рівень самогубств відзначається серед підлітків та молоді, що навчається. У віці до 13 років суїцидальні спроби рідкісні, а починаючи з 14-15 років суїцидальна активність різко зростає, досягаючи максимуму в 16-19 років.

Робота, виконана Бутенко В. Р. має особливе значення, оскільки намагається виявити рівень обізнаності сучасних підлітків про проблему суїциду, бачення причин скоєння суїцидів та оцінити ризики суїцидальної поведінки.

Напрямок наукового пошуку, обраний ученицею для дослідження, відзначається безсумнівною актуальністю в сучасній науці, оскільки в генезі суїциду серед старшокласників та молоді велике значення має взаємозв'язок впливів середовища, індивідуальних психологічних структур особистості, соціометричного статусу та особливостей соціалізації індивідуума. Проблема ранньої діагностики та профілактики суїцидальної поведінки у старшокласників можна вирішити в межах шкільної психологічної служби. Але відсутність зручних скринінгових методик для діагностики суїцидальних ідецій та наукових програм профілактики суїцидальної поведінки не дає змоги виявляти групи ризику щодо скоєння самогубства та проводити з ними психокорекційну роботу. Підлітки потрапляють до фахівців лише після скоєння невдалої суїцидальної спроби, якої можна було б не допустити.

Тема, представлена в дослідженні, свідчить про глибоку роботу автора над матеріалом. Вона надає учениці унікальну можливість розкрити свій науковий потенціал.

Бутенко В. Р. дослідила теоретичні аспекти вивчення проблеми суїциду та проаналізувала результати соціологічного дослідження.

Попри безсумнівну тематичну значущість представленої роботи, в тезах наукової роботи не вказані завдання.

В цілому, робота Бутенко В. Р. становить собою завершене наукове дослідження і відповідає вимогам.

Рецензент:

доктор наук із соціальних комунікацій,
професор кафедри української мови
та літератури ДВНЗ «Донбаський
державний педагогічний університет»,
дійсний академік

Міжнародної академії інформатизації (Казахстан)
Завідувач кафедри української мови та літератури
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет»

О.Л.Біличенко

Підпис професора кафедри
української мови та літератури
Біличенко О. Л. засвідчую

Начальник відділу кадрів

Є. С. Сілін

РЕЦЕНЗІЯ

на наукову роботу учениці 11-А класу комунального закладу «Спеціалізована школа І – ІІІ ступенів № 66 м. Маріуполя **Мельнікової Юлії Євгенівни** на тему: **«Вплив батьківського виховання та авторитету на успішність соціалізації підлітків: соціологічний аспект аналізу»** (відділення філософії та суспільствознавства. Секція: соціологія)

Науковий керівник – учитель історії та права комунального закладу «Спеціалізована школа І – ІІІ ступенів № 66 м. Маріуполя Спесівцева Наталя Юріївна

Виховання підлітків починається в сім'ї. Інші соціальні інститути включаються у виховний процес значно пізніше, коли формування основних рис характеру вже започатковано. Саме у сім'ї закладаються основи фізичного, інтелектуального й морального розвитку, формуються громадянські почуття, світогляд, естетичні смаки. Визначальними для підлітка стають особистий приклад батьків, їх ставлення до праці, громадського життя, принципів, чесність, доброта і чуйність, простота і скромність. Сім'я здійснює вирішальний орієнтаційний вплив на формування особистості: становлення характеру, формування ціннісних орієнтацій, провідних пріоритетів, соціальної зрілості. Сімейні умови, включаючи соціальний стан, рід занять, матеріальний рівень і рівень освіти батьків, значною мірою визначають життєвий шлях підлітка.

Тому робота Мельнікової Юлії Євгенівни має особливе значення.

Напрямок наукового пошуку, обраний ученицею для дослідження відзначається безсумнівною актуальністю в соціології, оскільки в сучасних умовах України саме сім'ї надається пріоритетне значення.

Тематика науково-дослідницької роботи відповідає напряму секції Малої академії наук України, наявна експериментальна база.

Мельнікова Ю. Є. розібрала види батьківського виховання та з'ясувала методи, за допомогою яких можна вирішити означену проблему.

Попри безсумнівну тематичну значущість представленої роботи, вона має ряд недоліків:

1. У тезах наукової роботи відсутні висновки та отримані результати, відсутня характеристика роботи.
2. В роботі вказані тільки окремі джерела з питань соціалізації та соціології. Джерел з теми дослідження немає.
3. Розділ 2 має назву «Досвід інших країн. Насилля в родині». Натомість в роботі про насильство немає мови.
4. Зі вступу незрозуміло, в чому полягає проблема дослідження.
5. Текст роботи має дуже багато орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

В цілому, робота Мельнікової Ю. Є. становить собою завершене наукове дослідження, але відповідає вимогам із зауваженнями. Рекомендуємо звернути увагу на зауваження з метою врахування їх у подальшій роботі.

Рецензент:

доктор наук із соціальних комунікацій,
професор кафедри української мови
та літератури ДВНЗ «Донбаський
державний педагогічний університет»,
дійсний академік

Міжнародної академії інформатизації (Казахстан) О. Л. Біличенко
Завідувач кафедри української мови та літератури
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет»

Підпис професора кафедри
української мови та літератури
Біличенко О. Л. засвідчую

Начальник відділу кадрів

Є. С. Сілін

РЕЦЕНЗІЯ

на наукову роботу учня 10 класу Дружківської гімназії «Інтелект» Дружківської міської ради **Нейло Дмитра Ігоровича** на тему: «**Причини та наслідки зовнішньої трудової міграції українців за період незалежності (1991 – 2019 роки)**» (відділення філософії та суспільствознавства. Секція: соціологія)

Науковий керівник – учитель історії та правознавства Дружківської гімназії «Інтелект» Дружківської міської ради Василенко Наталя Сергіївна

За останні десять років рівень зовнішньої трудової міграції значно збільшився. Із змінами, які виникли при міграційному процесі почали виникати питання, які потребують свого глобального вивчення та регулювання з метою удосконалення міграційних процесів. Від розвитку трудової зовнішньої міграції у значній мірі залежить стан та розвиток країни, її соціально-економічний потенціал. На міграційні процеси впливають і внутрішні, і зовнішні фактори. Зовнішня міграційна система повинна бути досліджена на державному рівні, для цього потрібно проаналізувати всі причини та фактори впливу.

Робота, виконана Нейло Д. І. має особливе значення, оскільки дає можливість знайти оптимальні заходи вирішення проблем у міграційній сфері та методи регулювання трудової міграції.

Напрямок наукового пошуку, обраний учнем для дослідження відзначається безсумнівною актуальністю в сучасній соціології, оскільки сьогодні вже мільйони українців стали трудовими мігрантами.

Нейло Д. І. зробив спробу встановити історичні, політичні та соціально-економічні причини розвитку зовнішньої трудової міграції українців. Попри безсумнівну тематичну значущість представленої роботи, вона має ряд недоліків:

1. У вступі не подано перелік використаних методів дослідження та характеристику роботи.
2. У тексті основної частини порушені правила цитування та посилання на використані джерела.
3. Обсяг наукової роботи перебільшено. На наш погляд, варто було б зразки анкет подати у додатках.

В цілому, робота Нейло Д. І. становить собою завершене наукове дослідження і відповідає вимогам із зауваженнями.

Рецензент:

доктор наук із соціальних комунікацій,
професор кафедри української мови
та літератури ДВНЗ «Донбаський
державний педагогічний університет»,

дійсний академік
Міжнародної академії інформатизації (Казахстан)
Завідувач кафедри української мови та літератури
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет»

О. Л. Біличенко

Підпис професора кафедри
української мови та літератури
Біличенко О. Л. засвідчую

Начальник відділу кадрів

Є. С. Сілін

РЕЦЕНЗІЯ

на наукову роботу учня 9 класу Часовоярської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 17 Бахмутської районної ради Донецької області **Чуйко Давида Олександровича** на тему: «**Емпіричний аналіз прояву волонтерського руху на Донбасі (2014 – 2019 рр.)**» (відділення філософії та суспільствознавства. Секція: соціологія)

Науковий керівник – учитель історії Часовоярської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 17 Бахмутської районної ради Донецької області
Торотухіна Аліса Олегівна

Наявність активного волонтерського руху притаманна кожній демократичній країні в світі. Розвинена волонтерська діяльність – це показник громадянського суспільства, а також характеристика суспільства з активною соціальною позицією.

З розвитком сучасного громадянського суспільства в Україні поширюються цінності демократичних і розвинених країн. Створення волонтерського руху є однією з ознак свідомого суспільства, це показник свободи, прагнення миру та безпеки громадян.

Робота, виконана Чуйко Д. О. має велике значення, оскільки в нинішньому стані Україна потребує якомога більше волонтерів і некомерційних організацій, які будуть покладати всі свої ресурси на вирішення локальних або глобальних соціальних проблем.

Напрямок наукового пошуку, обраний учнем для дослідження відзначається безсумнівною актуальністю, оскільки волонтерський рух в Україні набув особливо важливого статусу за останні п'ять років. Він став ключовою рисою активного громадянського суспільства в Україні, його масовий і стихійний характер проявились саме під час кризових подій.

Чуйко Д. О. зробив спробу виявити історичні аспекти виникнення волонтерства, провести контент-аналіз щодо волонтерського руху та з'ясувати роль волонтерського руху у становленні соціально активного суспільства.

Натомість, робота має ряд зауважень.

1. Відсутній заголовок тез.
2. В основній частині роботи відсутній огляд літератури та характеристика джерел.
3. Розбіжність у предметі, об'єкті, завданнях в основній частині (стр. 12) та Вступі.
4. Відсутній список літератури.

В цілому, робота Деркачова А. О. становить собою завершене наукове дослідження і відповідає вимогам наполовину.

Рецензент:

доктор наук із соціальних комунікацій,
професор кафедри української мови
та літератури ДВНЗ «Донбаський
державний педагогічний університет»,
дійсний академік

Міжнародної академії інформатизації (Казахстан) О. Л. Біличенко
Завідувач кафедри української мови та літератури
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет»

Підпис професора кафедри
української мови та літератури
Біличенко О. Л. засвідчую

Начальник відділу кадрів

Є. С. Сілін